

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/26/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200876
Dátum vydania rozhodnutia:	10.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8013200876.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Z. S., K., proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, Nám. mieru 3, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného úradu Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky č. ObÚ-PO-OVBP-2013/703/2972/ŠSS-ZV zo dňa 29. júla 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/39/2013-61 zo dňa 05. decembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/39/2013-61 zo dňa 05. decembra 2013 z r u š u j e.

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobcu o d k a z u j e na Centrum právnej pomoci so sídlom Sov. Hrdinov 102, Svidník.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením zastavil konanie vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4S/39/2013 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) z dôvodu, že žalobca na výzvu súdu nepredložil plnomocenstvo na zastupovanie v konaní advokátom, ani doklad o tom, že sám má právnické vzdelanie a ani nepožiadaval o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Žalobca vo svojom podaní vyjadril len súhlas s konaním bez prítomnosti advokáta. Keďže ide o konanie, v ktorom je zastúpenie žalobcu advokátom zo zákona povinné, súd konanie zastavil.

Uznesenie krajského súdu napadol žalobca odvolaním, v ktorom uviedol, že podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu vo veci vydaného stavebného povolenia. Súd prvého stupňa napriek priloženým písomným dôkazom uznesením č. k. 4S/39/2013-61 zo dňa 05.12.2013 konanie zastavil s odôvodnením, že v konaní nepredložil plnomocenstvo na zastupovanie advokátom. Listom zo dňa 04.11.2013 doplnil svoju žalobu a spolu s prílohami ju zaslal Krajskému súdu v Prešove a uviedol, že súhlasí s tým, aby krajský súd rozhodol bez prítomnosti žalobcu a advokáta. Krajský súd jeho návrh však nerešpektoval a konanie zastavil. Uviedol, že spolu s manželkou je na dôchodku a nemôže si

dovoliť platiť advokáta, preto navrhol, aby sú rozhodol bez prítomnosti žalobcu a advokáta. Poukázal na to, že zákon na jednej strane pripúšťa opravné prostriedky, no na druhej strane sú tieto práva potlačené podmienkami, ktoré nie sú pre žalobcu výhodné a zákon neposkytuje možnosť sa pred súdom hájiť sám. V konečnom dôsledku ho to odkazuje na zárobkovo súkromné osoby, ktoré s danou vecou nemajú nič spoločné. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) uznesenie o zastavení konania zrušil a vo veci rozhodol bez prítomnosti žalobcu a advokáta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zruší a žalobcu odkáže na Centrum právnej pomoci.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 30 O.s.p. účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Podľa § 41 ods. 2 O.s.p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca podal dňa 04.09.2013 žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obce Poliakovce č. 240/2011Fá 133-05, 89/2012Fá49-04 zo dňa 13.05.2013 v spojení s druhostupňovým rozhodnutím Obvodného úradu Prešov č. ObÚ-PO-OVBP-2013/703/2972/ŠSS-ZV zo dňa 29.07.2013. Uznesením č. k. 4S/39/2013-33 zo dňa 14.10.2013 bol vyzvaný na doplnenie náležitostí podania a na predloženie plnomocenstva na zastupovanie v konaní advokátom, alebo na predloženie dokladu, že sám má právnické vzdelanie. V odpovedi na predmetnú výzvu žalobca okrem iného uviedol, že súhlasí s tým, aby krajský súd vec prejednal bez prítomnosti žalobcu a advokáta. Na základe uvedených skutočností, krajský súd konanie zastavil z dôvodu, že žalobca nie je zastúpený advokátom a ani sám nemá právnické vzdelanie.

Dôvodom pre zastavenie konania bola skutočnosť, že žalobcovi bola doručená výzva zo dňa 14.10.2013 v súlade s § 250a O.s.p. na predloženie splnomocnenia pre advokáta na zastupovanie žalobcu v tomto konaní, s poučením o možnosti zastavenia konania v prípade nepredloženia plnomocenstva pre advokáta. Výzvu žalobca prevzal dňa 21.10.2013, avšak plnomocenstvo pre advokáta nepredložil. Odvolací súd v

tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., ktorý odkazuje na použité prvej, tretej a štvrtej časti O.s.p., ak nie je v piatej časti ustanovené inak. V správnom súdnictve (piata časť O.s.p.) je v ustanovení § 250a O.s.p. vyjadrená zásada, podľa ktorej musí byť žalobca v konaní zastúpený advokátom, ak sám nemá právnické vzdelanie, alebo právnické vzdelanie nemá jeho zamestnanec. V prejednávanom prípade je zastúpenie advokátom je povinné. Uvedené ustanovenie § 250a O.s.p. nemá za cieľ skomplikovať prístup k súdom, ale poskytnúť účastníkom kvalifikovanú právnu pomoc, keďže v rámci správneho súdnictva sa posudzuje zákonnosť rozhodnutí, teda sú riešené len právne otázky. Nedoloženie splnomocnenia pre advokáta je dôvodom na zastavenie konania.

Senát odvolacieho súdu preskúmal podané odvolanie žalobcu, v zmysle § 41 ods. 2 O.s.p. ho posúdil podľa obsahu a dospel k záveru, že podané odvolanie možno chápať ako žiadosť žalobcu o ustanovenie advokáta. Rozhodnutie Obce Poliakovce č. 240/2011Fá 133-05, 89/2012Fá49-04 zo dňa 13.05.2013 v spojení s druhostupňovým rozhodnutím Obvodného úradu Prešov č. ObÚ-PO-OVBP-2013/703/2972/ŠSS-ZV zo dňa 29.07.2013, ktoré žalobca napadol na súde je možné preskúmať len podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. v rámci správneho súdnictva, kde sa vyžaduje povinné zastúpenie advokátom. Z uvedeného vyplýva, že v danej veci je možné ďalej postupovať len dvoma spôsobmi - buď žalobca bude zastúpený advokátom, či už prostredníctvom Centra právnej pomoci alebo udelí splnomocnenie inému advokátovi, avšak ak žalobca neudelí plnomocnenstvo žiadnemu advokátovi, súd nemá inú možnosť ako konanie o preskúmanie predmetného administratívneho rozhodnutia zastaviť.

V zmysle Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Avšak žiadny právny predpis nedáva súdu oprávnenie, aby v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (sem patrí aj preskúmanie rozhodnutia Obvodného úradu Prešov č. ObÚ-PO-OVBP-2013/703/2972/ŠSS-ZV zo dňa 29.07.2013) vyhovel návrhu žalobcu o tom, že vec môže byť prejednaná bez prítomnosti žalobcu a advokáta. Zákon neustanovuje žiadnu výnimku v danej veci, a to ani v prípade ak o konanie bez prítomnosti advokáta požiada sám žalobca.

Novela vykonaná zákonom č. 332/2011 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2012 odňala súdom rozhodovaciu právomoc ustanovovať účastníkovi zástupcu na účely poskytovania kvalifikovanej právnej pomoci. Túto právomoc preniesla na Centrum právnej pomoci.

Vzhľadom na striktnú právnu úpravu (§ 6b zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov) sa senátu odvolacieho súdu javilo účelnejšie, aby si podklady zabezpečoval orgán, v ktorého kompetencii je rozhodnutie, teda Centrum právnej pomoci. Z uvedeného dôvodu senát najvyššieho súdu nezisťoval osobné a majetkové pomery žiadateľa, ale priamo ho odkázal na Centrum právnej pomoci, ktoré rozhodne o jeho žiadosti a splnení predpokladov.

Centrum právnej pomoci je potrebné požiadať o poskytnutie právnej pomoci písomne na predpísanom tlačíve. Tlačivo je možné si vyzdvihnúť osobne v kanceláriách centra alebo bude na požiadanie zaslané. Tlačivo je tiež možné nájsť na internetovej stránke Centra právnej pomoci - www.centrumpravnejpomoci.sk a na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky - www.justice.gov.sk. Túto žiadosť je potom potrebné zaslať na poštovú adresu niektorej z kancelárií Centra právnej pomoci, podľa trvalého pobytu. V tomto prípade ide o Kanceláriu Centra právnej pomoci vo Svidníku, Sov. Hrdinov 102, 089 01, Svidník, email: info.sk@centrumpravnejpomoci.sk, tel.č. 054/242 00 81. O nároku na poskytnutie právnej pomoci rozhodne centrum do 30 dní po doručení riadne vyplnenej a dokladmi doloženej žiadosti.

Žalobca je zároveň povinný oboznámiť Krajský súd v Prešove o tom, ako Centrum právnej pomoci rozhodlo o jeho žiadosti.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.